

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного
харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану
заходів з її реалізації у 2023 – 2024 роках»

1. Мета

Проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023 – 2024 роках» (далі – проєкт акта) розроблено з метою забезпечення сталості реформування системи шкільного харчування, зокрема визначення комплексу цілей та необхідних завдань, спрямованих на покращення умов організації достатнього, якісного, безпечного, збалансованого харчування у закладах освіти, а також необхідності формування у дітей звичок здорового харчування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність підготовки проєкту акта викликана завершенням виконання Плану заходів з реформування системи шкільного харчування, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. №1008-р. Зокрема розроблення документу зумовлено необхідністю планування та розвитку наступних етапів реформи шкільного харчування з урахуванням здобутих за попередні періоди досягнень, а також подолання невирішених проблем, а також наслідків повномасштабного збройного вторгнення РФ на територію України, про які свідчать соціологічні дослідження та опитування закладів освіти.

Так, актуальними проблемами залишаються неналежні умови організації достатнього, якісного, безпечного, збалансованого харчування у закладах освіти, відсутність у більшості дітей звичок здорового харчування, а також недостатня фінансова спроможність органів місцевого самоврядування для виконання норм харчування.

Після початку повномасштабної війни в Україні було втрачено майже 4,8 млн робочих місць, споживча інфляція в червні 2022 року перевищила 20%. Кількість біженців досягла 9 млн осіб, внутрішньо переміщених осіб — близько 5 млн. З огляду на ці та інші глобальні проблеми й виклики реформа шкільного харчування набуває ще більшої актуальності в контексті відновлення України, соціального захисту вразливих верств населення (зокрема, категорій осіб, які мають право на безоплатне харчування), а також підтримки психологічного стану громадян через набуття навичок здорового харчування, що особливо важливо в критичних умовах.

Зокрема, подальший розвиток реформи шкільного харчування зумовлений: потребою у відновленні пошкоджених або зруйнованих закладів

освіти, змінами мережі закладів освіти та їх учнівського контингенту, змінами ринку постачальників продовольства та послуг з організації харчування, воєнних загроз, зокрема соціальній та енергетичній інфраструктурі, необхідністю зміни харчових уподобань громадян, зокрема дітей, заради зміцнення фізичного та психологічного здоров'я та іншими чинниками.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується затвердити Стратегію реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року (далі – Стратегія) та Операційний план заходів з реалізації у 2023-2024 роках Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року з визначенням конкретних заходів, індикаторів їх досягнення, відповідальних виконавців і строків виконання.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють:

Конституція України;

закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства»;

Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 1008-р «Про затвердження плану заходів з реформування системи шкільного харчування».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Фінансування заходів щодо реалізації проєкта акта буде здійснюватися за рахунок коштів, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідні роки державним органам, відповідальним за виконання заходів, та інших джерел, не заборонених законодавством.

Разом із реалізацією проєкта акта частково потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету. Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, функціонування і застосування української мови як державної, прав осіб з інвалідністю.

Проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери.

Публічні консультації з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики проводились шляхом залучення до розроблення проекту нормативно-правового акта експертів швейцарсько-українського проекту DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», а також в рамках стратегічної сесії «Реформа шкільного харчування: стратегічний розвиток в умовах війни та повоєнного відновлення України» 9 лютого 2023 року за участі представників заінтересованих ЦОВВ та державних установ (Міністерство освіти і науки України, Міністерство економіки України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, Антимонопольний комітет України, Державна аудиторська служба України, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, ДП «Прозорро», ДУ «Професійні закупівлі», ДНУ «ІОА», ДУ «УІРО» тощо) та ключових стейкхолдерів (ЮНІСЕФ, Всесвітня продовольча програма ООН, проект DECIDE, ГО «Національна асоціація громадського харчування», Асоціація дієтологів України, проект «Діємо для здоров'я» та інші).

Проект акта потребує погодження з Міністерством освіти і науки України, Міністерством економіки України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, Антимонопольним комітетом України, Державною аудиторською службою України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Державною регуляторною службою України, обласними та Київською міською державними (військовими) адміністраціями.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проект акта стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання

адміністративних послуг або цифрового розвитку, тому потребує проведення цифрової експертизи Міністерством цифрової трансформації України.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваним результатом реалізації проекту акта є продовження реформування системи шкільного харчування. Зокрема йдеться про відновлення пошкоджених або зруйнованих харчоблоків закладів освіти, у тому числі за рахунок залучення донорських коштів. Прийняття проекту акта зокрема позитивно вплине на спроможність територіальних громад забезпечити організацію харчування у закладах освіти, що функціонують в очному та/або змішаному форматі, з урахуванням викликів, спричинених повномасштабним вторгненням РФ на територію України.

Очікуваним впливом реалізації проекту акта на інтереси громадян і держави зокрема стане покращення доступу здобувачів освіти до повноцінного харчування в закладах освіти, що відповідатиме принципам здорового харчування, а також розвиток професійних компетентностей кадрового складу закладів освіти та органів управління освітою територіальних громад.

Проект акта за предметом правового регулювання матиме вплив на забезпечення прав та інтересів громадян і держави.

Прийняття проекту акта матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення стану здоров'я населення або його окремих груп.

Прийняття акта не матиме впливу на екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Здобувачі освіти	Позитивний	Організація харчування в закладах освіти сприятиме соціальному захисту вразливих категорій, створюватиме безпечні та комфортні умови здобуття освіти, а також сприятиме формуванню навичок здорового харчування.

Керівники та педагогічні працівники закладів освіти	Позитивний	Керівники та педагогічні працівники закладів освіти отримають супровід та підтримку щодо покращення організації харчування в закладах освіти, щодо розвитку професійних компетентностей з питань реалізації здоров'язбережувальної галузі освіти
Працівники харчоблоків закладів освіти та медичні працівники закладів освіти	Позитивний	Відновлення та модернізація харчоблоків сприятиме покращенню умов праці працівників харчоблоків закладів освіти, зокрема навчання медичних сестер та кухарів закладів освіти позитивно впливатиме на розвиток професійних компетентностей.
Засновники закладів освіти та органи управління у сфері освіти	Позитивний	Покращення фінансової та управлінської спроможності з метою забезпечення різноманітного, збалансованого і якісного харчування в закладах освіти.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ 2023 р.